

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 marca 2017r. w Suwałkach

sprawy **J. M.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość świadczenia

w związku z odwołaniem J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 22 czerwca 2016 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. M. emeryturę w wysokości 2.987,24 (dwa tysiące dziewięćset osiemdziesiąt siedem, 24/100) złotych brutto, przy przyjęciu zwaloryzowanych zaewidencjonowanych składek na ubezpieczenie emerytalne w wysokości 127.653,41 (sto dwadzieścia siedem tysięcy sześćset pięćdziesiąt trzy, 41/100) złotych, zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 594.205,69 (pięćset dziewięćdziesiąt cztery tysiące dwieście pięć, 69/100) złotych, pobranych świadczeń w wysokości 211.936,38 (dwieście jednaście tysięcy dziewięćset trzydzieści sześć, 38/100) złotych i średniego dalszego trwania życia 170,7 miesięcy.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 22.06.2016r., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15.06.2016r., ustalił **J. M.** wysokość emerytury i podjął jej wypłatę od dnia 1.06.2016r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Wskazał, że emerytura została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748 ze zm.), zwana dalej ustawą emerytalną. Do obliczenia więc emerytury przyjął kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielnia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przytaczając kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem

waloryzacji w wysokości 119.723,78 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 554.763,61 zł i średnie dalsze trwanie życia 170,70 miesięcy oraz kwotę pobranych emerytur 211.936,38 zł (ponieważ podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne), emeryturę wyliczył na kwotę 2.709,73 zł brutto.

W odwołaniu od tej decyzji J. M., nie zgadzając się z nią, wskazał, że dnia 7.04.2016r. złożył wniosek o przeliczenie swojej emerytury, a nie o jej przyznanie, gdyż ją pobierał od 2008r. Uważał, że przesłana mu decyzja z dnia 6.06.2016r. jest prawidłowa. Nie zrozumiał zatem jest, że w ciągu kilku dni, tj. od 6.06.2016r. do 22.06.2016r. zachodzą takie zmiany na niekorzyść emeryta. W związku z tym wniósł o podtrzymanie decyzji z dnia 6.06.2016r., która jest prawidłowa.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał ustalenia wskazane w zaskarżonej decyzji. Bliżej wskazał, że zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy emerytalnej, jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury, zgodnie z ust. 1, stosuje się tablice trwania życia w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3. Wnioskodawca ma ustalone prawo do emerytury przyznanej w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny, natomiast przepisy art. 26 ust. 6 mają zastosowanie dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3, tj. powszechny wiek emerytalny.

Decyzją z dnia 6.06.2016r. przyznano wnioskodawcy emeryturę na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej w kwocie zaliczkowej od dnia 1.04.2016r., tj. od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek o emeryturę. W związku natomiast z tym, że wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu kontynuowanym bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury i ma do niego zastosowanie art. 103a ustawy emerytalnej, to sposób obliczenia emerytury miał charakter zaliczkowy, gdyż świadczenie zostało zawieszona do momentu rozwiązania przez niego stosunku pracy. W podstawie obliczenia emerytury uwzględniono kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego w kwocie 127.653,41 zł oraz kwotę kapitału początkowego w wysokości 594.205,69 zł, zwaloryzowaną do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego została przyznana emerytura.

Wnioskodawca rozwiązał stosunek pracy z dniem 15.06.2016r., zatem zaskarżoną decyzją z dnia 22.06.2016r. ustalono ostateczną wysokość i podjęto wypłatę emerytury od dnia 1.06.2016r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek w związku z ustaniem zatrudnienia.

W celu ustalenia ostatecznej wysokości emerytury, ponownie zwaloryzowano kapitał początkowy oraz kwotę zaewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy składek.

Na dzień 1.06.2015r. kwota zaewidencjonowanych składek wyniosła 119.726,78 zł, zaś kapitał początkowy 554.763,61 zł.

Przytaczając treść przepisu art. 25 i art. 25a ustawy emerytalnej wskazał, że waloryzację składek przeprowadza się systemem rocznym, do czasu, gdy ubezpieczony zgłosi wniosek o emeryturę. W takim przypadku składki waloryzuje się kwartalnie, za okres, za który nie były objęte waloryzacjami rocznymi.

Zatem przy ustalaniu emerytury wnioskodawcy, ustalonej decyzją z dnia 6.06.2016r., od 1.04.2015r. składki zapisane na koncie ubezpieczonego po dniu 31.01.2014r., jak również składki zaewidencjonowane we wcześniejszym okresie, poddane ostatniej waloryzacji rocznej (przeprowadzonej w czerwcu poprzedniego roku), podlegały waloryzacji kwartalnym:

- za II kwartał 2015r. – 100,50% (M.P. z 2015r., poz. 825),
- za III kwartał 2015r. – 100% (M.P. z 2015r., poz. 1269),

- za IV kwartał 2015r. – 100% (M.P. z 2016r., poz. 224),

- za I kwartał 2016r. – 112,16% (M.P. z 2016r., poz. 583).

Natomiast w przypadku wysokości emerytury ustalonej decyzją z dnia 22.06.2015r. od 1.06.2016r. kwota składek i kwota kapitału początkowego poddana ostatniej waloryzacji rocznej nie podlegała waloryzacji kwartalnym. Kwota tych składek została zwaloryzowana rocznie za 2015r. – wskaźnikiem 105,37% (M.P. z 2016r, poz. 456). Waloryzacji kwartalnej podlegają wyłącznie składki zapisane na koncie ubezpieczonego po dniu 31.01.2015r.

Na podstawie art. 173 ustawy, zasady waloryzacji składek przewidziane w art. 25 i 25a ustawy mają zastosowanie również do waloryzacji kapitału początkowego. Ponadto w myśl art. 185 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184 ustawy, kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołanie należało uznać za uzasadnione.

Jak stanowi art. 25 ust 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz.748 ze zm.) podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Ustęp 3 tego artykułu stanowi, że waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu.

Ustęp 4 tego artykułu stanowi, że waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji.

Jak to wprost wynika z treści powołanego wyżej przepisu, waloryzacja roczna jest mechanizmem przeprowadzanym na indywidualnym koncie ubezpieczonego, który jeszcze nie nabył uprawnień emerytalnych, bądź nie wystąpił o ich ustalenie.

Natomiast art. 25a ust. 1 ustawy stanowi, iż przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie.

Powyższy przepis stanowi uszczegółowienie regulacji zawartej w art. 25 ustawy i ma zastosowanie przy ustalaniu wysokości emerytury do składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, wówczas kwota tych składek waloryzowana jest kwartalnie.

Co do waloryzacji kapitału początkowego to zasady są podobne i wynikają z art. 173 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone

od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r.

Ustęp 5 art. 173 ustawy stanowi, że drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a.

Ustęp zaś 5a tego artykułu stanowi, że trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

Sąd Okręgowy podziela tu stanowisko Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w wyroku z dnia 12.08.2015r. sygn. III AUa 156/15, że ustalenie ostatecznej wysokości emerytury nie zależy od daty jej wypłaty. Przepisy art. 25 i 25a ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie naruszają zasady równości wobec prawa, albowiem jedynie różnicują sytuację ubezpieczonych w zależności od miesiąca przechodzenia na emeryturę, co jest cechą relewantną. Zasadą jest waloryzacja roczna składek i kapitału początkowego na koncie, przypadająca na każdy 1 czerwca danego roku, zaś w przypadku przechodzenia na emeryturę w pozostałych miesiącach, w których pozostanie tylko przy ostatniej waloryzacji rocznej skutkowałoby nieobjęciem waloryzacją określonych okresów (podzielonych na kwartały) i ci ubezpieczeni byłiby w sytuacji mniej korzystnej, od osób przechodzących na emeryturę bezpośrednio po waloryzacji w czerwcu, ustawodawca dodatkowo wprowadził waloryzację kwartalną, która oczywiście nie eliminuje wcześniej dokonanej waloryzacji rocznej.

W przypadku odwołującego, w wyniku przeprowadzonych waloryzacji jego stan konta uległ obniżeniu, a co za tym idzie i sama emerytura, co jest niezgodne z art. 25 ust. 3 ustawy. Sąd nie podzielił więc stanowiska organu rentowego co do braku podstaw dokonania waloryzacji kwartalnej za 2015r. Mając bowiem na uwadze powyższe regulacje ustalenie wysokości emerytury winno uwzględniać waloryzacje kwartalne za wszystkie kwartały 2015r., z pominięciem waloryzacji kwartalnej za 2016r. Na tę też okoliczność Sąd uzyskał ostateczną opinię biegłej z zakresu finansów i rachunkowości, która, wyliczając matematycznie wysokość emerytury, wskazała, iż będzie ona wynosić 2.987,24 zł brutto.

Mając więc na uwadze, że dokonana przez organ rentowy waloryzacja roczna była nieprawidłowa i odwołujący się otrzymał niższą emeryturę, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku, przyjmując wyliczenia biegłej z zakresu rachunkowości i finansów.

Za takim rozstrzygnięciem przemawia w sposób oczywisty i taka też okoliczność, że wysokość świadczenia emerytalnego nie może być niższa od wysokości wcześniej ustalonej, po zgromadzeniu, na skutek świadczonej jeszcze pracy, wyższej kwoty składek na ubezpieczenie społeczne. Niższa wysokość świadczenia emerytalnego od wcześniej ustalonego pozostawałaby przecież w sprzeczności z zasadą stanowienia prawa przez racjonalnego ustawodawcę.

PW/mmw